

DUTCH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 16 May 2005 (morning)
Lundi 16 mai 2005 (matin)
Lunes 16 de mayo de 2005 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A**LAAT JE TREINREIS NIET VERPESTEN DOOR GAUWDIEVEN**

- ① De trein ontsnapt, evenmin als de rest van het openbaar vervoer, jammer genoeg niet aan de aandacht van gauwdieven. Die leggen zich de laatste tijd vooral toe op het stelen van draagbare computers en GSM-toestellen¹. Je kunt daarom beter je voorzorgen nemen.
- ② Het veiligheidspersoneel van de NMBS² en de spoorwegpolitie levert weliswaar grote inspanningen in haar continue strijd tegen de zakkenrollers; maar toch kun je nog altijd beter zelf je voorzorgen nemen dan de gevolgen te dragen. Er zijn heel wat bruikbare tips – vanuit het gezond verstand – om te vermijden dat je het slachtoffer wordt van dit soort diefstal. Zo kun je in alle rust met de trein reizen.

In de trein

- ③ Laat in de trein nooit je portefeuille of andere waardevolle voorwerpen in je jas zitten wanneer je die ophangt. Ook als je je zitplaats moet verlaten, doe je er beter aan niets op je zitplaats of tafel achter te laten. GSM's, elektronische agenda's of andere draadloze apparaten worden anders makkelijke prooien voor gauwdieven.
- ④ Laat je ook niet afleiden door een reiziger die je vraagt om een document te bekijken dat hij niet goed zou begrijpen. Dit kan zijn om je aandacht af te leiden zodat je minder goed op je bezittingen zou letten. Let ook goed op wanneer iemand je aandacht afleidt, bij voorbeeld door op de ruit te tikken of door zich luidruchtig te gedragen op het perron.
- ⑤ Als je van de comfortabele treinreis wilt profiteren om een dutje te doen, opgelet! Je bent dan een gemakkelijke prooi. Laat ook niets waardevols in de bagagerekken of naast je op de zitting liggen.

In stations en op stopplaatsen

- ⑥ Je doet er goed aan ervoor te zorgen dat je tas in het station altijd gesloten is. Als je geld, belangrijke documenten of waardevolle voorwerpen vervoert, plaats dan in geen geval je tas in een bagagekarretje. Houd ze bij je en wees alert, vooral als er heel veel reizigers om je heen lopen. Kijk vooral goed uit je doppen als iemand je duwt, beweert dat je geld hebt laten vallen, dat je zelf iets laat vallen of je kleren vuil maakt, schijnbaar zonder slechte bedoelingen...

¹ GSM: *Global System for Mobile Communication* (globale systeem voor mobiele communicatie)

² NMBS: Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen

TEKST B

BETAAL UW PARKEERPLAATS MET GSM¹

- ① Het gebeurt wel [–X–] : u loopt haastig naar een parkeerautomaat, maar na enig zoekwerk blijkt u geen muntstukken op zak te hebben. Na een luide vloek waagt u het gokje en betaalt niet. Een uurtje later vindt u een parkeerbon achter de voorruit. Een nog luidere vloek volgt.
- ② Voor wie geen muntstukken heeft, zijn er [–7–] enkele uitwijkmogelijkheden: aan heel wat parkeerautomaten kun je betalen met een protonkaart². In Antwerpen komt daar een nieuwe mogelijkheid bij: het Autonoom Parkeerbedrijf van Antwerpen (Gapa) is begonnen met een proefproject dat toelaat om te betalen via gsm, een primeur voor België. 148 personen hebben zich [–8–] ingeschreven. Wie interesse heeft kan zich nog melden: vierhonderd proefpersonen kunnen meedoen.
- ③ Hoe werkt het systeem? Wie zijn auto in een betaalzone in Antwerpen achterlaat, neemt via zijn gsm contact op met één van de vier telefoonmaatschappijen waarmee Gapa in zee gaat. Dat zijn twee Nederlandse, een Etse en een Ierse firma. “De bestuurder geeft zijn gsm-nummer, zijn nummerplaat en zijn parkeerplaats door”, zegt afgevaardigd bestuurder Eric Dubois. “Dan begint zijn parkeertijd te lopen.”
- ④ Wil hij vertrekken, dan belt of sms’t³ hij opnieuw en eindigt de betaling. “Het voordeel hiervan is dat de chauffeur nooit meer betaalt dan de effectieve parkeertijd. [–9–] betalen de proefpersonen veel minder dan de normale tarieven. Een uur parkeertijd kost normaal 2 euro, wie met de gsm werkt, betaalt [–10–] 40 eurocent. In ruil verwachten we van de proefpersonen dat ze een evaluatie opstellen. Van die evaluatie zal afhangen met welke provider we definitief in zee gaan.”
- ⑤ Wordt het project gecommercialiseerd, dan valt dat voordeeltarief weg. Maar een bestuurder moet wel tweemaal bellen of sms’en. Valt het systeem dan definitief [–11–] duurder uit? Dubois: “Als het systeem wordt gecommercialiseerd, zullen we met de gsm-providers rond de tafel zitten om te kijken of er goedkopere tarieven mogelijk zijn. Bovendien blijft het voordeel dat je alleen de effectief geparkeerde tijd betaalt.”

¹ GSM: *global system for mobile communication (globale systeem voor mobiele communicatie)*

² Proton: systeem voor het betalen van kleine sommen geld met bankkaart

³ sms: *short message service (korte berichtendienst)*

TEKST C

JONGENS EN WISKUNDE IN VLAANDEREN
Interview met een leraar wiskunde**Journalist: [– X –] ?**

Het Vlaamse onderwijs blijft kiezen voor kwaliteit en kennisoverdracht. Dat geldt zeker ook voor wiskunde. Nieuw is dat er her en der alternatieven opduiken, zoals zelfstandig werken en werken met ICT-ondersteuning, wat in dit abstracte vak de leerstof aanschouwelijker maakt en de motivatie van de leerlingen verhoogt. Wat vroeger een ‘moeilijk’ en ‘ondoenbaar’ vak leek, wordt daardoor aantrekkelijker.

Journalist: [– 14 –] ?

Ik denk het niet. Vroeger kon je ook richtingen kiezen met zeven en acht uur in de week. Terwijl het nu beperkt blijft tot vijf uur in de tweede graad en maximaal zeven uur in de derde graad. Scholen kunnen meer uren inroosteren, maar dat is dan hun eigen keuze. Het wettelijk minimum in het algemeen secundair is net als vroeger drie uur, in het technisch onderwijs is het twee uur.

Journalist: [– 15 –] ?

De vergelijking met Finland is interessant. Zij scoren ook hoog, maar hebben niet zo’n kloof. Dat komt doordat wij onze leerlingen al vanaf 12 jaar in vakjes stoppen, en zij pas vanaf 16 jaar moeten kiezen. Tot dan ligt de lat er voor iedereen min of meer gelijk. Leerlingen bij ons die geen zin hebben in wiskunde, zakken af naar een zogenaamd ‘lagere’ richting. Sommigen wijzen erop dat jongeren in Vlaanderen ook veel meer afleiding hebben. Wij kunnen kiezen tussen 33 tv-kanalen, in het noorden hebben ze er maar een handvol.

Journalist: [– 16 –] ?

Wiskunde kan even menselijk gegeven worden als andere vakken, maar sommige leerkrachten houden nog vast aan de traditionele, strenge invulling. Gelukkig is dat aan het veranderen. Wellicht is het leerplan in de tweede graad ook te zwaar. Het probleem doet zich vooral voor in de ASO-richtingen* met 4 uur wiskunde. Dat zijn immers leerlingen die niet voor wiskunde hebben gekozen. In de sterk wiskundige richtingen is het signaal minder groot. We moeten dit opnieuw bezien.

Journalist: [– 17 –] ?

Dat is een vaststelling die al vaak is gedaan. Jongens blijken sterk prestatiegericht en kiezen vaker voor de richtingen met veel wiskunde, de zogenaamd ‘betere’ richtingen. Gek is dat meisjes, als ze ook voor die richtingen kiezen, plichtsbewuster zijn en hogere punten halen.

* ASO: Algemeen Secundair Onderwijs

TEKST D

Hollandse emigranten**“Het leven is hier niet zo gehaast.”**

Meer geld verdienen, speelt bij de meeste emigranten geen enkele rol, de kwaliteit van het leven wel. Annet en Markus Niehoff emigreerden vorig jaar naar Sankt-Oswald Kleinkirchheim in Oostenrijk. Annet zegt : “We hebben onze goede banen opgezegd en het huis verkocht. Van de overwaarde hebben we anderhalf jaar geleefd, dus veel is daar niet van over. De banen die we nu krijgen, leveren minder geld op. Maar de kwaliteit van het leven is in positieve zin veranderd. We hebben bewust gekozen veel minder hard te werken en meer te genieten van ons gezin en de natuur. Bovenal voelen we ons thuis in ons nieuwe vaderland. Van heimwee is geen sprake want Nederland ligt op één dag rijden en regelmatig wordt een kofferbak vol met Hollandse producten onze kant op gebracht.

Popke en Angelique Snijder droomden van een boerenbestaan in Nederland maar zonder geld is dat onmogelijk. Ze vonden hun geluk in Denemarken en begonnen beiden als boerenknecht. Na een jaar konden ze met hulp van de bank al een boerderij kopen. Nu, tien jaar later, hebben de Snijdertjes in Mikkelsgaard, zeven uur rijden van Midden-Nederland, een prachtig bedrijf opgebouwd. Angelique zegt: “We hebben 109 hectare grond en 125 melkkoeien. De melkstal is sinds kort gemoderniseerd zodat ik nog maar anderhalf uur per dag hoef te melken in plaats van 3½ uur.” Ze hebben het uitstekend naar hun zin in zuivelland Denemarken. “We moeten hard werken, maar daar staat tegenover dat je door de Denen zeer snel wordt geaccepteerd. Zeker als je de taal spreekt en je de cultuur eigen maakt.”

Drukus en Mieke van Herwijnen konden hun boerderij in Brabant niet meer uitbreiden. De natuur ging voor. Bovendien waren ze de verstikkende overheidsregelgeving meer dan zat. In 2000 kochten zij een boerderij in de Franse streek Bretagne. Daar boeren ze nu met de drie kinderen, 65 melkkoeien en 60 kalveren op 80 hectare grond. “De kwaliteit van het leven is hier veel beter”, zegt Mieke. “Het leven is hier niet zo gejaagd. We hebben geen zorgen over mestoverschotten omdat we voldoende grond hebben. Ook de regelzucht is minder. We zijn nu goed ingeburgerd. We volgen natuurlijk het Nederlandse nieuws en zijn verbaasd hoe jullie omgaan met de minder bedeelden en zieken en hoe sommige mensen zich verrijken. We missen soms onze vrienden en familie en echte Hollandse gewoonten, maar aan de andere kant komen hier veel Nederlanders op bezoek en zij nemen frikadellen mee.”